

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr.43

din 22 septembrie 2017

cu privire la Raportul auditului performanței „Eficiența gestiunii economico-financiare și administrării patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă a populației ”

Curtea de Conturi, în prezența directorului adjunct al Agenției „Apele Moldovei” dl Radu Cazacu, viceprimarilor municipiilor Bălți, Soroca și Ungheni, primarilor orașelor Basarabeasca, Fălești, Nisporeni și Ștefan Vodă, directorilor/administratorilor: S.A. „Apă Canal Chișinău”, Î.M. „Regia Apă Canal Bălți”, S.A. „Regia Apă Canal Soroca”, S.A. „Apă – Canal” Cahul, Î.M. „AQUA Basarabeasca”, Î.M. „Apă Canal din Basarabeasca”, Î.M. „Apă Canal” din or. Căușeni, Î.M. „Direcția de Producție Gospodăria Comunal-Locativă” or.Fălești, S.A. „Servicii Comunale Florești”, Î.M. „Gospodăria Comunală” din or. Nisporeni, S.A. „Apă-Canal Nisporeni”, Î.M. Direcția de Producție „Apă Canal” din or. Ștefan Vodă, precum și a persoanelor cu funcții de răspundere de la Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, Agenția Proprietății Publice, Inspectoratul Ecologic de Stat, S.A. „Regia Apă Canal Orhei”, Î.M. „Apă-Canal Ungheni”, călăuzindu-se de art.2 alin.(1) și art.4 alin.(1), lit. a) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008¹, a examinat Raportul auditului performanței „Eficiența gestiunii economico-financiare și administrării patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă a populației”.

Misiunea de audit a fost efectuată în temeiul art.28, art.30 și art.31 din Legea nr.261-XVI din 05.12.2008, în conformitate cu Programele activității de audit a Curții de Conturi² și potrivit Standardelor Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI 100, ISSAI 300)³, având drept scop oferirea unei concluzii asupra faptului că administrarea întreprinderilor care prestează servicii de aprovizionare cu apă și de canalizare (în continuare - ÎAC) de către autoritățile publice locale și autoritățile publice centrale (în continuare – APL și APC) s-a realizat conform clauzelor sistemului de management corporativ și financiar, precum și în spiritul

¹ Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008 (cu modificările și completările ulterioare).

² Hotărârea Curții de Conturi nr.46 din 14.12.2015 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2016” (cu modificările și completările ulterioare); Hotărârea Curții de Conturi nr.47 din 05.12.2016 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2017” (cu modificările și completările ulterioare).

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013 „Cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3 – ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300, ISSAI 400, în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi”; Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 10.03.2014 „Cu privire la aplicarea Liniilor Directoare de Audit (ISSAI 1000-9999) în cadrul auditului public”.

eficacității și legalității administrării patrimoniului public. Abordarea de audit a fost bazată pe probleme și rezultate.

Pentru susținerea constatărilor, concluziilor și recomandărilor, auditul a cuprins activitățile și măsurile realizate în anul 2016 (cu extindere în anii anteriori și ulteriori) de factorii decizionali din cadrul ÎAC, APL și APC, privind asigurarea corespunzătoare a procesului de administrare a fondurilor publice de către entitățile respective.

Probele de audit au fost acumulate prin evaluarea activității managementului corporativ și financiar la 15 întreprinderi care au prestat servicii în domeniul de aprovizionare cu apă și de canalizare, precum și prin chestionarea APL de nivelul I și de nivelul II. De asemenea, de la unele APC au fost solicitate informații privind domeniul auditat.

Examinând rezultatele auditului și audiind Raportul prezentat, precum și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente în ședință, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

Misiunea de audit rezumă faptul că fondatorii ÎAC nu au dirijat eficient serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și nu au întreprins acțiuni concrete îndreptate la supravegherea activității economico-financiare a întreprinderilor, iar organele de conducere ale ÎAC nu și-au realizat integral competențele statutare și nu au contribuit la eficientizarea activității economico-financiare a întreprinderilor.

În contextul acțiunilor de audit întreprinse, au fost identificate punctele slabe, care au generat impedimente semnificative în realizarea principiilor eficienței și eficacității serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, astfel resursele alocate necontribuind la atingerea unor obiective strategice, care, în principal, se referă la:

- ambiguitatea și implementarea neuniformă și neconsecventă de către APC de profil, APL și organele de conducere ale ÎAC a cadrului legal și normativ care reglementează prestarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare;
- lipsa unor politici exhaustive și a reglementărilor de rigoare aferente administrării patrimoniului public per ansamblu, cumulat cu un management corporativ și financiar nesistemic, care nu este orientat spre obținerea de rezultate și eficiență;
- necorespunderea tarifelor pentru serviciile livrate cheltuielilor real suportate, cauzată și de lipsa unei evidențe contabile conforme a cheltuielilor și veniturilor pe fiecare tip de serviciu prestat;
- atitudinea necorespunzătoare a factorilor decizionali din cadrul autorităților publice centrale și locale în conformarea la hotărârile anterioare ale Curții de Conturi, pentru remedierea iregularităților atestate în cadrul misiunilor de audit anterioare.

Sintetizând cumulul de carențe și lacune, auditul public extern pune accentul asupra unor posibile soluții de remediere și de redresare a situațiilor existente în domeniul auditat, principala soluție constituind revizuirea cadrului legal-normativ

în sensul racordării situațiilor la principiile de protecție a consumatorilor și de eficientizare a activității întreprinderilor prestatoare de servicii, respectiv în aspectul conformării situațiilor constatate, fiind recomandată autorităților implementarea fără echivoc a măsurilor de rigoare aferente reformării managementului serviciilor publice de aprovizionare cu apă și de canalizare.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.7 alin.(1) lit. a), art.15 alin.(2) și alin.(4), art.16 lit.c) și art.34 alin.(3) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului performanței „Eficiența gestiunii economico-financiare și administrării patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă a populației”, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. Agenției „Apele Moldovei”, APL⁴ și ÎAC⁵, pentru informare, implementarea punctuală a recomandărilor, remedierea deficiențelor elucidate în Raportul de audit și examinarea în ședințele consiliilor locale a rezultatelor auditului și a dărilor de seamă privind activitatea întreprinderilor care prestează servicii de aprovizionare cu apă și de canalizare;

2.2. Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, pentru informare, și se cere:

2.2.1 revizuirea cadrului legal-normativ privind acordarea autorizației de mediu pentru folosirea specială a apei pentru zonele unde există sisteme centralizate de aprovizionare cu apă;

2.2.2 revizuirea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație pe anii 2014 – 2028⁶, prin indicarea exhaustivă a listei obiectelor investiționale de apă și de canalizare care urmează a fi construite, ținându-se cont de sursele financiare disponibile în bugetul de stat și în bugetele locale;

2.2.3 asigurarea unei inventarieri a fântânilor arteziene existente, cu stabilirea stării lor actuale și conformității exploatarei acestora;

2.2.4. asigurarea efectuării de către Inspectoratul Ecologic de Stat a măsurilor necesare pentru conformarea deținătorilor de fântâni arteziene la prevederile cadrului legal-normativ existent privind autorizația de mediu pentru folosirea specială a apei;

2.2.5 revizuirea prevederilor Legii nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în special, ale art.29, care poartă caracter discriminator pentru consumatorii din blocurile locative, în comparație cu alte categorii de consumatori, în sensul abrogării acestora;

⁴ Consiliilor locale și Primarilor municipiilor Chișinău, Bălți, Cahul, Orhei, Soroca și Ungheni, orașelor Basarabeasca, Căușeni, Fălești, Florești, Nisporeni și Ștefan Vodă, com. Seliște, r-nul Orhei.

⁵ Î.S. „Acva Nord”, S.A. „Apă Canal Chișinău”, Î.M. „Regia Apă Canal Bălți”, S.A. „Apă – Canal” Cahul, S.A. „Regia Apă Canal Orhei”, S.A. „Regia Apă Canal Soroca”, Î.M. „Apă-Canal Ungheni”, Î.M. „AQUA Basarabeasca”, Î.M. „Apă Canal din Basarabeasca”, Î.M. „Apă Canal” din or. Căușeni, Î.M. „Direcția de Producție Gospodăria Comunal-Locativă” or.Fălești, S.A. „Servicii Comunale Florești”, Î.M. „Gospodăria Comunală” din or. Nisporeni, S.A. „Apă-Canal Nisporeni”, Î.M. Direcția de Producție „Apă Canal” din or. Ștefan Vodă.

⁶ Hotărârea Guvernului nr. 199 din 20.03.2014 „Cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028)”.

2.3. Ministerului Finanțelor, pentru informare, și se cere:

2.3.1 revizuirea prevederilor Codului fiscal:

- în sensul aplicării prevederilor art.104 din Codul fiscal și la serviciile de aprovizionare cu apă și de canalizare prestate populației;

- pentru stabilirea exhaustivă a obiectului impunerii cu taxa pentru apa minerală captată, majorarea cotei taxei pentru apa captată în regiunile unde există sisteme centralizate de aprovizionare cu apă, precum și pentru racordarea noțiunilor utilizate în Codul fiscal la noțiunile din Legea apelor nr.272 din 23.12.2011;

2.3.2 aprobarea unei metodologii exhaustive de înregistrare la autoritățile publice a patrimoniului public gestionat de către agenții economici;

2.3.3 întreprinderea unor măsuri pentru determinarea surselor de achitare a creditelor contractate de la Ministerul Finanțelor de către companiile care prestează servicii de aprovizionare cu apă, precum și pentru asigurarea faptului că la contractarea unor noi credite se vor stabili exhaustiv sursele de achitare a acestora, a dobânzilor și plăților aferente;

2.4. Serviciului Fiscal de Stat, pentru informare, și se cere efectuarea controalelor tematice privind calcularea și achitarea taxei pentru apă, utilizând în acest sens și informațiile companiilor care prestează servicii de canalizare, referitor la volumul de apă captat și deversat în sistemul de canalizare;

2.5. Inspecției de Stat în Construcții, pentru informare, și se cere verificarea lucrărilor de construcție: a rețelelor de canalizare din com. Seliște, r-nul Orhei, executate de SRL „Capital FCI” în sumă de 3,0 mil. lei, a rețelelor de aprovizionare cu apă și de canalizare, a stației de tratare a apei și a stației de epurare a apelor uzate în s.Stolniceni, r-nul Hâncești, executate de SRL „Laiola” în sumă de 17,85 mil. lei;

2.6. Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, pentru informare, și se recomandă revizuirea Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.741 din 18.12.2014, în special, în ce privește excluderea din calculele aferente determinării tarifelor a „imobilizărilor procurate din contul subvențiilor și alocațiilor acordate de către autoritățile administrației publice centrale și locale”, transmise operatorului cu titlu gratuit sau în gestiune;

2.7. Agenției Proprietății Publice și Cancelariei de Stat, pentru informare și pentru o eventuală inițiere a expertizei de rigoare cu privire la corespunderea actelor normative ale autorităților publice locale privind gestionarea patrimoniului public cu cadrul legal existent;

2.8. Procuraturii Generale, pentru informare și examinare conform competențelor a materialelor auditului, inclusiv privind construcția Stației de epurare din or. Orhei; efectuarea achizițiilor de către Î.M. „Apă-Canal Ungheni”; gestiunea patrimoniului municipal și mijloacelor financiare de către persoanele responsabile din cadrul Î.M. „Regia Apă Canal Bălți” etc.;

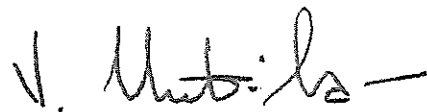
2.9. Autorității Naționale de Integritate, pentru informare și examinare conform competențelor a conflictului de interese identificat la contractarea operatorului economic Î.I. „Nedelcu Silvia” de către Î.M. „Apă-Canal Ungheni”;

2.10. Guvernului Republicii Moldova, pentru documentare, în scopul realizării obiectivelor și stabilirii direcțiilor prioritare în domeniul gestiunii economico-financiare și administrării patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă și de canalizare;

2.11. Parlamentului, pentru informare și o posibilă inițiere de către comisiile parlamentare a audierilor privind situația în domeniul aprovizionării cu apă.

3. Despre măsurile întreprinse pentru executarea punctelor 2.1. - 2.6. din prezenta Hotărâre și implementarea recomandărilor din Raportul de audit se va informa Curtea de Conturi în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

4. Prezenta Hotărâre se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în conformitate cu art.34 alin.(7) din Legea Curții de Conturi nr.261-XVI din 05.12.2008.

Veaceslav UNTILA,
Președinte